

Рудич М.О., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Жмур Н.В., к.ю.н., доцент

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Умови воєнного стану можуть суттєво вплинути на земельні правовідносини в країні. В таких умовах можуть виникати питання щодо забезпечення прав власності на земельні ділянки, можливостей проведення земельних та будівельних робіт, врегулювання спорів щодо користування та використання землі тощо. Одним із основних аспектів актуальності земельних правовідносин в умовах воєнного стану є збереження прав власності на землю, уникнення її незаконного захоплення чи конфіскації. Також важливим є забезпечення права на користування та використання земельних ресурсів під час воєнних дій.

Земельні права відсутні в переліку прав, які не можуть бути обмежені в умовах воєнного стану згідно ст. 64 Конституції України, тому в умовах збройної агресії російської федерації починаючи з 24 лютого 2022 року [1].

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», до заходів правового режиму воєнного стану віднесено примусове відчуження земельних ділянок, що перебувають у приватній власності, для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану в установленому законом порядку [2].

Порядок такого примусового відчуження врегульований Законом України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану». Так, згідно зазначеного Закону примусове відчуження земельної ділянки полягає у позбавленні власника права власності на індивідуально визначену ділянку, що перебуває у приватній власності та яка переходить у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного стану за умови попереднього або наступного повного відшкодування її вартості [3].

Крім того, важливою є також реалізація принципу сталості правового регулювання земельних відносин навіть у складних умовах воєнного стану. Нестабільність у країні може породжувати недотримання законодавства та правил, що негативно впливає на бізнес та інвестиційний клімат. Тому важливо забезпечити належний рівень правової стабільності в земельних відносинах, навіть у найважчих часах. У військовий стан також може виникати необхідність у впровадженні спеціальних земельних режимів для забезпечення обороноздатності та безпеки країни.

Варто зазначити і те, що робота всіх реєстрів на час воєнного стану є обмеженою, для того щоб перевірити потенційну земельну ділянку, наприклад, при купівлі-продажу, необхідно звертатися до тих нотаріусів та державних реєстраторів, які мають доступ до Державного земельного кадастру та Реєстру речових прав на нерухоме майно [4].

Тому слід сказати, що умови воєнного стану, на сьогоднішній день створюють складні виклики для земельних відносин, оскільки вони можуть призвести до порушення прав власності, користування та розпорядження земельними ресурсами. Проте актуальність земельних правовідносин у таких умовах не підлягає сумніву, оскільки вони є основою гарантії прав та інтересів власників землі. Необхідно звернути особливу увагу на забезпечення захисту земельних прав в період воєнного стану, запобігання незаконним захопленням та конфіскації земельних ділянок, забезпечення можливості користувачам забезпечити відновлення прав на землю після закінчення конфлікту. Земельні правовідносини мають важливе значення у будь-яких умовах, включаючи воєнний стан, і вимагають ефективної системи захисту прав та інтересів власників та користувачів землі.

Література

1. Конституція України. Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#n4359> (дата звернення: 24.04.2024).

2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 24.04.2024).

3. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Закон України № 4765-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text> (дата звернення: 24.04.2024).

4. Як купити чи продати землю під час війни – Агробізнес сьогодні. Агробізнес сьогодні. URL: <https://agro-business.com.ua/rynok-zemli/item/25258-yak-kuptyu-chy-prodaty-zemliu-pid-chas-viiny.html> (дата звернення: 24.04.2024).

UDC 346.2(043.2)

Riabokon Yu.V., applicant for higher education
of the first (bachelor's) level,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine
Scientific advisor: Khotsianovska N.F., Senior Lecturer

LEGAL REGULATION OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS

Transnational corporations (TNCs) have long sought integration within multilateral or bilateral regulatory frameworks, aiming to be bound by